

BISERICA și ȘCÓLA.

Fóia bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 5 fl.—cr., pe 1/2 an 2 fl. 50 cr.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 3 fl.; până la 200 cuvinte 4 fl.;
și mai sus 5 fl. v. a.

Correspondențele se se adreseze Redacției

„BISERICA și ȘCÓLA.“

Er banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD.

Pentru apărarea confesiunii.

Episcopatul romano-catolic din Prussia se va intruni în luna viitoră în o conferință. Scopul acestei conferințe este, ca să studieze modul și mijlocele, prin cari biserica apuseană să pótă împedea lățirea socialismului, și în special se discute asupra înființării unei școle superioare, în carea ca puteri didactice să-se angajeze cei dintâi bărbați de valoare din sinul bisericii apusene, cari s'au ocupat de așa numita cestiune socială. În această școlă Episcopii vor trimite pre cei mai distinși preoți din diecese, ca să facă un curs de trei ani, și studiând cestiunea din fundament, rentorși în parochii după un studiu de trei ani să pótă lucra cu deplin succes la combaterea răului, de care suferă astăzi întrégă lumea civilisată.

Atribuim multă însemnătate acestei miscări ivite în sinul bisericii romano-catolice, și școlei superioare, ce se proiectează. Este vorba adecă, ca biserica romano-catolică prin înființarea acestei școle superioare să ridice un mur de apărare încontra curentelor dușmănóse creștinismului, plămădite chiar în sinul popórelor aparținétore bisericii apusene. Și fiindcă din apus au început a-se răspândi și la noi în țeră curentele dușmănóse bisericii, este natural, că succedând bisericii apusene a-și combate răul acasă între popórele sale, — noi, biserica și poporul român în lupta nóstră pentru apărarea și întărirea bisericii și confesiunii nóstre nu vom mai fi jigniți atât de mult prin idei nefericite venite din apusul Europii, precum suntem astăzi. Mai are apoi școla superioară, ce se proiectează, precum înțelegem noi lucrul, și o altă însemnătate, și anume:

Este sciut, că biserica apuseană cu începere din veacul al patrulea și până târziu, pre timpul reformațiunii lui Luter și Calvin a avut o pozițiune mult mai favorabilă, decât biserica ortodocsă orientală, și după epoca Karolingilor veacuri multe a avut în mâinile sale sórtea și destinele popórelor apusene. În această favorabilă situațiune, biserica apuseană, precum se vede această din consecințele istorice, și-a consumat pré mult din puterea și vaza avută în polemii și subtilități dogmatice, — cu scop, ca să supună sub supremația sa și biserica ortodocsă orientală, — și din nefericire în timpuri și situațiuni favorabile a deraiat din când în când după vremuri dela terenul vieții și activității pastorale, cultivat atât de mult de părinții bisericesci, din veacurile dintâi. Acum însă, așa se vede, biserica apuseană voiesce să-și îndrepteze atențiunea și activitatea sa mai mult pre terenul pastoral, decât pre cel dogmatic-polemic; ér această constituence, după noi, un pas însemnat înainte, deórece cu chipul acesta biserica apuseană, își întrebuintează tótă puterea întru combaterea ideilor și spiritului anticreștinesc al veacului, care spirit este dușman comun tuturor confesiunilor crestine și negreșit prin această lucrază din partea sa pre un teren, pre carele chiamate sunt a lucra umér la umér tóte confesiunile crestine.

* * *

Premițând acestea ne întórcem și privim astăzi ce nou asupra stării, în carea se găsește biserica nóstră románescă, — deórece, dacă noi nu luptăm cu socialismul, luptăm de sigur cu multe neazur-și neajunsuri ale poporului. Luptăm adecă între altele multe cu deosebire cu doi dușmani destul de greu biruit, și anume: a) cu sărăcia poporului și

cu un feliu de indiferentism confesional, carele, se arată din când în când pre alocuria. Amândoi acești dușmani au grele consecințe pentru dezvoltarea noastră ulterioară, dacă nu vom fi la locul nostru, și nu-i vom combate la vreme.

Este regulă generală, că sărăcia unui popor, mai cu seamă, când ea provine dela înmulțirea pré mare a pretensiunilor de viață și din lipsa de îngrijire, ca prin factori de producțiune să mărim, și să înmulțim câștigul, ca să putem face față trebuințelor, — are grele consecințe pentru viața religioasă-morală. Sărăcia apasă, și deprimază pre indiviși și pre popor, repetim, mai cu seamă în cazul, când provine din pretensiunile de viață pré mult ridicate în raport cu câștigul merit a face față trebuințelor înmulțite ale vieții și împrejurărilor, în carele să găsească popor, după vremuri. Când constatăm această adaogem tot de odată, ca indiferentismul, ce se arată pre ici, pre colo, față de confesiune, își are după noi isvorul în curentele anticrestinesci, propagate prin literatura poporilor apusene, și prin acea nefericită consecință a acelor curente greșite, cari pre mulți oameni îi face să gândească, și să ascepte o schimbare, în spre mai bine dela idei și schimbări făcute de om, dela, schimbări făcute în viață politică, seau economică a poporilor, seau dela alte întâmplări norocoase, cari pot să vină, dar pré adese ori întârziată pré mult, seau pentru totdeauna, și nu dela ajutorul lui Dumnezeu, și dela modul, în carele chemat este omul, să pună în aplicare în modul de gândire și acțiune voința lui Dumnezeu.

Luptăm astăzi, noi, biserica și poporul român între grele împrejurări cu doi dușmani destul de greu de biruit cu sărăcia poporului, și cu indiferentismul față de confesiunea noastră; și când vedem, că o confesiune puternică, biserica rom. catolică studiază, cum să-se apere contra relelor, cari subminază traiul și dezvoltarea ticită a poporilor crestine din apusul Europei, — negreșit trebuie să-ne avântăm și noi, și să studiam modul și mijlocele, prin cari să delaturăm, și să biruim dușmanii, cari ne impresoră, și împedecă în scopurile noastre.

Pentru acest scop în biserica rom. catolică lucrează ierarchia. La noi, după a noastră organizațiune, chemată este, ca pentru învingerea dușmanilor să lucreze întrăgă biserica viiă, și adecă atât ierarchia, cât și poporul. Este de sigur mai favorabilă situațiunea noastră în această privință, pentru că toți suntem angajați la lucru, toți suntem chemați a face binele. Mai întâmpinăm înse în această a noastră lu-

crare și astăzi enorme greutateți. În viața noastră constituțională biserică și în nimerita punere în aplicare a dispusățiunilor statutului organic n'am potut încă să ajungem acel stadiu ideal, pre carele l'a avut în vedere legiuitoriul, congresul nostru național din anul 1868. Statutul nostru organic s'a făcut în deplină conștiință, ca prin trăsul să putem apăra și desvolta puterea bisericii, și confesiunii noastre ortodoxe, și prin această să putem apăra și desvolta individualitatea noastră națională. Am întâmpinat mari greutateți în punerea în aplicare a dispusățiunilor lui din motivul, că ne-am găsit în o viață nouă biserică. Timpul de aproape treizeci de ani trecuți îl ținem, și îl-potem ține de ajuns, pentru ca astăzi pre basa practicei din trecut, să putem lucra mai cu mult succes întru crescerea poporului tot în mai multă religiozitate, și prin această întru combaterea relelor, cari ne bântuiesc astăzi, ca biserică și popor.

Ei bine, ce ne lipsesc spre scopul acesta?

Vom răspunde la această întrebare scurt și cu-prindătoriu, că ne trebuie mai multă iubire de biserică, mai multă iubire de confesiune și mai multă iubire de neam, pentru că la noi, la români, după linia de conduită mosconită din bătrâni iubirea de neam strâns legată este de iubirea de confesiune și de biserică. Să nu ne amăgescă deci idei și curente greșite în modul nostru de cugetare și acțiune, pentru că situațiunile, cari după vremuri și împrejurări le fac omii, fiă ele de natură politică, seau de natură economică, vin și se trec, sunt schimbătoare, ceea ce emanază însă din principiile evangheliei pörtă în sine timbrul divinității, timbrul vecinicii.

Întru apărarea și întărirea confesiunii și bisericii noastre, — trebuie să-ne fiă deci îndreptată astăzi mai mult, decât ori când atențiunea și lucrarea noastră. Vom apăra și întări de sigur confesiunea și biserica noastră în măsură tot mai mare, dacă liber de ori ce altă preocupățiune a timpului, în carele trăim, vom sêmți tot mai mult bisericesc, așa precum a pretinde și ascéptă această dela noi statutul organic al bisericii noastre.

În cadrul dispusățiunilor statutului nostru organic cu o corăspundătoră dosă de bunăvoință după trebuințele și împrejurările timpului, în carele trăim, putem face multe, putem face totul pentru apărarea și întărirea confesiunii și bisericii noastre și pentru înaintarea poporului. Noi avem în corporațiunile și forurile noastre bisericesti o organizațiune completă o școlă practică, în carea și prin carea să putem com-

bate ori ce dușman, și în carea să aflăm modul și mijlocele nimerite pentru înaintarea poporului nostru pre toate terenele vieții.

De aici din biserică, lucrând în cadrul statutului organic, vom poté combate și birui și cei doi dușmani amintiți mai sus: sărăcia poporului și îndiferentismul față de confessiune.

Vom reveni.

D I V E R S E.

* *Prea Sfinția Sa dl episcop diecesan Ioan Mețianu* a plecat Miercuri după amăzi (16 l. c. v.) la Zărnești, unde va petrece mai multe zile.

* *In interesul portului național.* Autoritatea politică din Meran, în Tirol, la învitate Altei Sale, Archiducelui Francisc Ferdinand a adresat către organele subalterne o circulară, în carea le invită a îngriji, ca poporul să susțină, și cultiveze portul național. În motivarea îngrijirii de portul național numita autoritate constată următoarele: prin portul național se susțin tradițiunile din bătrâni, se alimentează religiozitatea, se cultivă, vitejia strămoșească, credința către Monarch și mai cu seamă să întărească poporul în conștiința chiamării, ce o are în societate.

† *Necrolog.* Subscriii cu inima frântă de durere aduc la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților — cumcă preaiubitul lor tată, moș, frate și socru Iacob Rácz de Caransebeș, neguțătoriu, proprietar, membru al mai multor corporațiuni și societăți, după lungi și grele suferințe în al 66-lea an al laborioasei sale vieți în 17/29 Iuliu a. c. la 3 ore p. m. împărțășit fiind cu sftete taine și au dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului. Rămășițele pământești ale scumpului defunct să vor depune spre odihnă eternă, Sâmbătă în 19/31 l. c. la 4 ore p. m. din casa sa proprie în cripta familiară în cimiteriul rom. gr. or. din țarină. Fie-i țérina ușoră și memoria binecuvântată! Lipova, la 17/29 Iuliu 1897. Aurelia Beleş născ. de Rácz, ca fiica. Eugen Beleş, stud. jurist, Felicia Beleş, Flora Beleş, Aurel Beleş, ca nepoți. Ioan Beleş, deputat dietal și avocat în Arad, ca ginere. Clement de Rácz, magister postal în Borosjenő, ca fiu. Emil de Rácz, Eugen de Rácz, ca nepoți. Iosefina de Rácz n. Mateovits, ca noră. — Alexandru de Rácz, pretore cerc. în pens., ca frate. Adrian de Rácz, revisor la banca Austro-Ungară în Budapesta, ca fiu. Olga de Rácz, Francisc Cornel de Rácz, ca nepoți. Irma de Rácz născ. Póór, ca noră.

* *Promoțiunea unui sêrb la facultatea teologică din Cernăuți.* În 25 Iulie c. n. s'a promovat în aula universității din Cernăuți dl Gheorghe Letici, un tânăr sêrb din archidieceasa Carloveșului la gradul de doctor în teologie. Dl Letici este cel dintâi sêrb, carele a făcut doctoratul în teologie la numita universitate.

* *Nenorocire grozavă.* În America — orașul Paducah — s'a întâmplat o mare nenorocire. S'a aprins adecă teatrul de vară de acolo tocmai în decursul unei reprezentațiuni, când era indeseuit de public. Urmarea a fost că sa născut o panică grozavă, toți au grăbit spre

ușă, strivind în învâlmășala asta pre mulți în picioare. Înainte însă de a putea scăpa publicul din teatru, coperișul ardând s'a surpat pre nefericiții ómeni. Se crede că circa 150 de ómeni au fost ars de vii.

* *Isvor de aer.* În Arizona, Statele-Unité nord-americane, să află într'un loc un isvor de aer. Despre acest isvor se scrie următoarele: Înainte de asta mai bine de un an, Mr. Cauffman începú să-și sape o fântână. Lucrul merse bine până la o adâncime de 24 de urme, când de-odată sfredelul, cu care lucra, se cufundă ca de 6 urme în pământ și un curent puternic isbucni prin acea gaură die adâncime. Curentul fú atât de puternic, încât lucrătorilor, cari căutau sfredelul, le luă pălăriile de pe cap. Lucrările au fost sistate, ear' curentul de atunci își urmează cursul său. S'au făcut cercetări și s'a constatat că curentul în câte-o ți ese din sinul pământului atât de puternic, încât scóte cu sine nisip de mărimea bônbelor de linte și le așează pe margina grópei. Tóte aceste se întâmplă pe lângă un murmur mai slab sau mai puternic. În alte țiile însă, curentul să întórece în labirintul de sub pământ al lui Aeolus, luând cu sine corpuri mai mici și ușóre ca hârtie, pene, sdrențe etc., și însoțit de un murmur, cum a fost și murmurul făcut la esire. Causa acestui fenomen încă nu e cunoscută.

* *Faptă vrednică de recunoștință.* Țeranu l Eacharia Werner de confessiune rom. cat., de origine din Cebea, reposând în 17/29 Aprilie a. c în Baia-de-Criș, a testat aprópe intruga sa avere nemisicătoare, în valóre de vr'o 3000 fl. v. a. pentru fondul gimnasiului rom. gr. or. din Brad. Representanța acestui aședământ de cultură, primind acest frumos dar, a hotărít să ridice generosului reposat o cruce frumoasă la mormênrul său din Cebea și să-i facă în tot anul un parastas.

* *Observări interesante.* Un jurnal din California face interesante observări, că dintré popórele europene dacá emigrează din Europa, cari își păstrează mai mult timp naționalitatea și care și-o perd mai curênd? În urma acestora ajunge la conclusiunea, că poporul care mai iute se desnaționalizează e cel german și cel care mai mult ține la naționalitatea sa e cel francez. Acesta e o palpabilă dovadă, că în poporul francez conștiința și mândria națională e cu mult mai dezvoltată decât la germâni.

* *Esundări în Austria.* Viena și chiar Austria întregă e în pericolul unor esundări periculoase. În urma multelor ploii, fluviile au esundat pricinuind mari daune în tóte părțile și chiar și mai mulți ómeni au fost înecați. Cu deosebire în partea nord-ostică a Bohemiei, în Silezia și Viena e pericolul mai mare. Lângă Viena a esundat Dunarea fôrte tare, causând grozave și incalculabile daune. Un părete a fost subsăpat de apă și s'a ruinat în apă, 7 lucrători au cădút în apă și dintre ei 6 s'au înecat. În jurul Vienei e întreruptă tótă comunicația. Tramvaiurile electrice nu comunică, fiind strășile acoperite de apă, oficiul de postă și telegrafic încă e plin de apă, așa în cât nu se póte comunica nimic, și telegramele nu se pot trimite la destinație. Trenurile numai cu greu și fôrte neregulat pot comunica. În Iehl numai cu luntrile se póte comunica, fiind-că riul Traun esundează în continuu. Inundările continuă pe tóte părțile. În comuna Freihel cășile s'au surpat, au omorit 17 ómeni. Panica și frica pretutindenea e mare și de nedescris.

* *Statistica nebunilor.* În țiile trecute a apărut o broșură de Dr. Presl T., în care se vorbește despre casele de nebuni din Austria și conține broșura acestă fôrte prețioase date statistice. Desvoltă adecă renumitul medic în broșura acestă cauza inebunirii și a bólelor spirituale,

și împărtește nebunii în o interesantă statistică, după modul lor de ocupațiune, naștere, seces și cauza nebuniei lor. Din statistica această estragem următoarele date:

În 1873 au fost în Austria 23 case alienați, ér până la anul 1892 s'au sporit la 34. În decursul acestui timp morboșii curați în aceste institute s'au sporit de la 7403 la 17.836, ér nebunii, cari nu erau instalați în institute ce trăiau pe afară, se sporiră în decursul acestor 20 de ani de la 12.836 la 18.515.

Mai mulți ómeni au inebunit în anul 1873. Lucrul acesta se pôte esplica prin desastrul material suferit în timpul acela în tóte părțile. Mai puțin au inebunit în anii 1888—89, începând însă de atunci numărul nebunilor a crescut fórte. Între numărul femeilor și bărbaților nebuni mare deosebire nu e. Aprópe atâtea femei sunt nebune câți bărbați. Numărul bărbaților însurați și juni e însă cu mult mai mare ca numărul femeilor măritate și ale fetelor. Dintre véduve însă aprópe de doué-ori sunt atâtea nebune, ca dintre bărbații véduvi. Lucrul acesta — după Dr. Presl — e că bărbatul ostenește și obosește mai mult întru susținerea existenței ca femeia. Ér véduvele sunt nebune mai multe, fiind-că în Austria sunt de trei ori atâtea véduve câți véduvi sunt.

Ce privește etatea nebunilor statistica arată, că jumătate din ei sunt din jos de 40, jumătate preste 40 de ani. Cei mai mulți inebunesc între 30 și 40 de ani. Clasificându-i după ocupațiune, statistica anului 1888 e următoarea: Scriitori 14, advocați 41, criminali 86, artiști 89, medici, apotecari 93, preoți și călugărițe 118, studenți 151, militari 222, profesori 240, banchieri 450, neguțatori 618, oficiali 706, privatieri 1132, lucrători și servitori 6443, indusriași 4072. Causa inebunirii la cei mai mulți sunt muncă materială ori escese.

Statistica Drului Presl, pre cum se vede, e fórte interesantă din tóte punctele de vedere, vérsând lumină chiar și asupra vieții familiare.

Nr. 6/1897. Reuniunea cercuală a învățătorilor români gr. or din cercul protopopesc al Butenilor.

Convocare.

Conform concludusului comitetului central al reuniunii districtuale, adus în ședință esttraordinară, ținută la 30 Iunie a. c. și prin rescriptul cu Nr. 184/1897, reuniunea învățătorescă a despărțământului protopresbiteral al Butenilor, și va ținea ședința sa esttraordinară, în Buteni la 25 Iulie v. 1897. la órele 9 a. m. în școla gr. or. r. din loc, pre lângă următoarea programă:

1. Asistare la chiamarea Duchului sant.
2. Deschiderea ședinței prin președinte.
3. Rectificarea listei membrilor reuniunii cercuale.
4. Abđicerea actualului biurou al reuniunii cercuale și pe basa comunicatului biuroului central cu Nr. 184/1897 constituirea despărțământului protopopesc, pe un nou period de 3 ani.
5. Alte obiecte obveninde.
6. Încheierea ședinței.

Bodesci, la 12 Iulie 1897.

Nicolau Boscaiu, m. p.

președinte.

Petru Popa, m. p.

secretariu.

Cu provocare la dispusețiunile M. O. biurou al reuniunii districtuale aradane Nr. 184/1897 reuniunea învă-

țătorescă din protopopiatul Chișineului își va ține ședința sa esttraordinară Joi la 12 August (31 Iuliu) a. c. dimineța la 10 óre în Chișineu la școla gr. or. română locală, pe lângă următoarea programă:

1. Deschiderea adunării prin președinte.
2. Cetirea dispusețiunii biuroului reuniunii districtuale de sub Nr. 184 a. c.
3. Rectificarea listei membrilor reuniunii cercuale.
4. Abđicerea actualului biurou și alegerea altuia în înțelesul §-lui 23 din statute — pe un period de trei ani.
5. Alte obiecte sulevande.
6. Încheierea ședinței.

Bichiș, la 30 Iuliu n. 1897.

Florian Popoviciu, m. p.
președinte.

Concurs.

Pentru ocuparea definitivă a postului învățătoresc dela școla primă de băeți din **Toracul-mic**, prin această se escrie concurs cu termin de alegere în 30 de zile dela prima publicare în fóia „Biserica și Școla“.

Emolumintele anuali impreunate cu acest post sunt: a) în bani 220 fl. v. a.; b) 48 fl. pentru încăldmânt, din care se va încălđi și școla; c) 15 fl. pentru conferințele învățătoresci decă va participa; d) 10 fl. pentru curatorat; e) 20 chible de grâu; f) 32 fl. pentru un juger de pământ; g) 40 fl. ca relut pentru cuartir până când comuna bis. 'l va face în natură și 400° grădină estravilană.

Concurenții au să-și substérna recursele ajustate cu tóte documentele prescise de legea școlastică, Prea-onoratului Domn protopresbiter Paul Miulescu în N.-Komlós, comitatul Torontal, până la încheierea concursului, și a-se presenta în atare Duminecă ori sərbătóre în s-ta biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic, având alesul învățător a îndeplini și funcțiunea de cantor. Să notifică că acela dintre candidați, care va dovedi aptitudinea întru a instrua și a conduce corul vocal în cuartet esistent, va primi din lada s-tei biserici una remunerațiune anuală de 30 fl. v. a. și din tóte venitele corului jumătate.

În lipsă de recurent cualificat va fi candidat spre alegere și atare preparand absolut, având însă în timpul prescis de lege a-și inainta atestatul de cualificațiune forurilor competente spre a fi aprobat.

Din ședința com. par. din Toracul-mic, ținută la 13/25 Iulie 1897.

V. Petroviciu, m. p.

paroch. președinte.

Petru Mihaiu, m. p.

inv. și not. com. par.

În conțelegere cu mine: PAUL MIULESCU, m. p. protopresb. asses. consistorial și inspektor de școle

—□—

Pentru ocuparea postului învățătoresc la școla gr. or. rom. confesională din comuna **P.-M.-Vălani**, inspektoratul Beiuș, comitatul Bihor se escrie concurs cu termin de alegere pe ziua de 10/22 August a. c.

Emolumintele anuali sunt: 100 fl. v. a. în bani gata; ér din bucate, pământ, lemne de foc, fân, pae și alte emoluminte, dau venit de 208 fl. 50 cr. v. a. De tot 308 fl. 50 cr. v. a.

Alegéndul învățătoriu e îndetorat a primi emolumintele în natură.

Competenții la acest post au a-și subscrerne suplica ajustată cu toate documentele necesarii, adresate comitetului parochial, Reverendissimului Domn Protopresbiter și insp. școlar Elia Moga în Robogány, având la timpul legal în vre-o Duminecă séu sârbătore a-sé presenta la biserica din loc spre a sé face cunoscut poporului și a-și arăta desteritatea în rituali.

P.-M.-Válani, la 11/23 Iuliu 1897.

Comitetul parochial.

Ioan Popoviciu, m. p.

par. preș. com. par.

In conțelegere cu mine: ELIA MOGA, m. p. protopresv.

—□—

Sé escrie concurs pentru deplinirea definitivă a postului învățătoresc-cantorat din **B-Ciaba**, cu termin de recurgere și alegere de **30 de zile** dela prima publicare în fôia diecesană „Biserica și Școla.”

Emolumintele sunt: 1) în bani gata, solvindu-se lunarmente ulterior 300 fl.; 2) pentru lemne 12 fl.; 3) pentru conferințe 10 fl.; 4) dela înmormântări unde va fi pofut, mari 1 fl. mici 50 cr.; 5) cortel liber cu două încaperii, culină și grădină

Doritorii de a ocupa acest post, sunt avisați a-și substerne recurselc instruate, cu testimoniu de calificățiune învățătorescă și de limba magiară până la terminul susindicat Prea On. Domn Dr. Ioan Trailescu, inspector școlar în Kisjenő, având recurenții a sé presenta în vre-o Duminecă ori sârbătore în fața locului, pentru a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Sé obsérvâ, că alegëndul numai după espirarea unui an pôte fi întărit.

Din ședința comitetului parochial, ținută în B.-Ciaba, la 25 Iuliu n. 1897.

Pentru comitetul parochial:

Victor Popoviciu,

preot, președ. comit. paroch.

In conțelegere cu: Dr. IOAN TRAILESCU, protopresb. inspector școlar.

—□—

Pentru stațiunea învățătorescă din comuna **Sarand**, inspectoratul Pesteșului sé escrie concurs cu termin de alegere pe **17/29 August a. c.**

Emolumintele sunt: 1) în bani gata 300 fl. v. a.; 2) cuartir liber cu grădină $\frac{1}{4}$ juger; 3) lemne de foc 10 cară, din care sé va încăldi și școla; 4) stolele usuate cantonale 12 fl.; 5) scripturistică 5 fl.; 6) pentru conferință învățătorescă când va participa faptice 5 fl.

Recurenții au a-și instrua petițiunile lor în sensul Statutului organic, provădute cu testimoniu de calificățiune, și ale trimite subscrisului în Lugașul de sus p. u. Élesd precum și a-sé presenta în vre-o Duminecă ori sârbătore în Sta biserică de acolo pentru de a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc — ca și carele va avea a conduce și cantoratul.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: TEODOR FILIP, m. p. protopresviter insp. școl.

—□—

Sé escrie concurs pentru ocuparea stațiunei învățătoresci din comuna **P.-Susag** și filia **Tălmăciu**, inspectoratul Beliu cu termin de alegerea pe ziua de **17/29 August a. c.** Dotațiunea este de 300 fl. bani gata, venitele cantonali și cortel cu grădină de legumi.

Recurenții la acest post învățătoresc au a-și înainta suplicele lor adresate comitet. parochial subscrisului în F.-Giriș (F.-Győrös, p. Tenke) până în **15/27 August a. c.**,

ér până la ziua alegerii sé se presentese în cutare-va Duminecă ori sârbătore la s. biserică spre a-și arăta priceperea în tipic și cântări.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu: PETRU SERBU, m. p. adm. prot.

—□—

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc din comuna **Ursad**, cu filia **Poclușa**, inspectoratul Beliu sé escrie concurs cu termin de alegere în **15/27 August 1897.**

Emolumintele sunt: în bani 60 fl.; 16 jugere pământ arătoriu, care aduce cel puțin 100 fl. la an, 14 cubule bucate grâu și cucuruz à 5 fl. 50 cr. = 77 fl.; 7 orgii lemne toate pentru învățoriu 30 fl., dela totă casa câte o litră fasole = 14 fl. ștolele usuate cantonale 20 fl.; locuință cu grădină de legumi.

Recurenții au a-și substerne suplicele adresate comitetului parochial la subscrisul în F.-Giriș (F.-Győrös p. Tenke) până în **13/25 August.** ér până la ziua alegerii în cutare Duminecă ori sârbătore sé se înfațișeze la Sta biserică pentru a-și arăta priceperea în tipic și cântări.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu: PETRU SERBU, m. p. adm. protop.

—□—

Pentru ocuparea stațiunei vacante învățătoresci din comuna **Olcea**, inspectoratul Beliu prin acesta sé escrie concurs cu terminul de alegere pe ziua de **17/29 August a. c.**

Emolumintele sunt: În bani 100 fl.; 16 cubule cucuruz 80 fl.; pământ arătoriu a căruia arândă anuală este de cel puțin 65 fl.; cinci orgii de lemne menite pentru învățator și școlă 25 fl.; cantoratul 25 fl.; alte venit 10 fl.

Doritorii de a ocupa acesta stațiune până la ziua espusă a alegerii în cutare Duminecă ori sârbătore au a-sé presenta la s. biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în tipic și cântări, ér suplicele adresate comitet. parochial până în **15/27 a. c.** au a-le înainta la subscrisul în F.-Giriș (F.-Győrös. p. Tenke).

Comitetul parochial.

Cu știrea lui: PETRU SERBU, m. p. adm. protop.

—□—

Pentru îndeplinirea stațiunei învățătoresci din comuna **Chișlaca**, inspectoratul Beliu sé publică concurs cu termin de alegere pe ziua de **24 August (5 Septembrie) 1897.**

Dotațiunea constă: în bani 152 fl.; 7 holde pământ cu arândă anuală 55 fl.; 13 cubule și două măsurii cucuruz à 4 fl. 50 cr. = 60 fl. 75 cr.; venitele cantonali la 32 fl.; pentru scripturistică 3 fl.; spese la conferințe.

Recurselc adresate comitet. parochial sunt a-sé înainta subscrisului până la **22 August v.** având recurenții până la ziua alegerii în cutare-va Duminecă ori sârbătore a-sé presenta în s. biserică pentru a-și arăta desteritatea în tipic și cântări.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu: PETRU SERBU, m. p. adm. prot.

—□—

Pentru îndeplinirea stațiunei învățătoresci din comuna **Suplac**, inspectoratul Beliu sé publică concurs cu termin de alegere pe ziua de **15/27 August 1897.** Salariul este de 300 fl., ștolele cantonali, locuință cu două odăi, cuină și grădină de legumi.

Reflectanții au a-și trâmite recurselc adresate comitet. parochial până în **13/25 August** la adresa subscrisului în F.-Giriș (F.-Győrös, p. Tenke), ér până în ziua alegerii în cutare Duminecă séu sârbătore au a-sé presenta la s. biserică pentru de a-și arăta abilitatea în tipic și cântări.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu: PETRU SERBU, m. p. adm. protop.

—□—

Pentru ocuparea postului învățătoresc la școala gr. or. rom. din **P. M. Câmpani**, inspectoratul Beiuș, cottul Bihor, cu termin de alegere pe ziua de **10/22 Aug. a. c.**

Emolumintele eunt: în bani gata 80 fl. v. a.; 12 cubule cucuruz: 10 metri lemne de foc și venitele cantorale. Cuartir în edificiul școlar.

Competenții se-și subscernă petitul adresat comitetului parochial, către Revds. Domn Elia Moga protopresb. în Robogány, — având până la ziua alegerii a se presenta în biserică din loc în vro Duminecă seu sərbătore, spre a-și arăta desteritatea în rituali.

Pentru comitetul parochial.

Ioan Popoviciu, m. p.
paroch, președ. com. paroch.

În conțelegere cu mine: **ELIA MOGA, m. p. protopresv.**

—□—

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresci din comuna **Dumbrăvița de codru**, inspectoratul Beliu prin această se publică concurs cu termin de alegere pe ziua de **15/27 August a. c.** Dotațiunea constă din 300 fl. bani în numărariu, venitele cantorale și locuință cu grădină de legumi.

Recurenții până în ziua indicată a alegerii în cutare Duminecă ori sərbătore au a-se înfățișa în s. biserică pentru a-și dovedi desteritatea în tipic și cântări; ér recoursele adresate comitet. parochial până în 13/25 August au a-le trâmite subscrisului în F.-Giriș (F.-Györös p. u. Tenke).

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **PETRU SERBU, m. p. adm. protop.**

—□—

Comitetele parochiale concerninte din comunele mai jos insemnate din inspectoratul Butenilor în conțelegere cu subsemnatul protopresbiter escrie concurs pentru ocuparea vacantelor stațiuni învățătoresci

1. **Aldeșci**, salariu în bani 212 fl.; 7 șinici de grâu 42 fl.; 3 șinici de cucuruz 15 fl.; 3 stângeni lemne 21 fl.; venite cantorale 10 fl.; Suma 300 fl.; Terminul de alegere la 10 Aug. a. c.

2. **Borteșci**, cu salariu în bani 130 fl.; răscumpărarea pâm. inv. 100 fl.; 6 șinice grâu 36 fl.; 6 șinice cucuruz 30 fl.; 2 stângeni de lemne 7 fl.; Suma 303 fl. Terminul de alegere la 15 Aug.

3. **Buhani**, cu salariu în bani 145 fl.; 6 șinice grâu 56 fl.; 6 șinice cucuruz 20 fl.; 3 jugeri pământ 21 fl.; 6 stângeni lemne 36 fl.; venite cantorale 12 fl. Suma 290 fl. Terminul de alegere la 24 Aug.

4. **Chertiș**, cu salariu în bani 150 fl.; 6 șinice grâu 36 fl.; 6 șinice cucuruz 30 fl.; 5 stângeni lemne 25 fl.; 4 jugere pământ 30 fl.; 2 cară de fân 20 fl.; venite cantorale 15 fl.; Suma 306 fl. Terminul de alegere la 17 Aug.

5. **Donceni**, cu salariu în bani 150 fl.; 5 șinici grâu 30 fl.; 6 șinici cucuruz 30 fl.; 4 stângeni lemne 24 fl.; 2 măsuri fasole 4 fl.; venite cantorale 12 fl.; Suma 250 fl. Terminul de alegere la 23 August.

6. **Ignășci**, — cu salariu în bani 100 fl.; 5 șinice grâu 35 fl.; 5 șinice cucuruz 25 fl.; 5 stângeni lemne 40 fl.; 4 jugere pâm. 40 fl.; 2 măsuri fasole 4 fl.; venite cantorale 16 fl.; Suma 260 fl. Terminul de alegere la 25 August.

7. **Laz**, cu salariu în bani 100 fl.; 6 șinice grâu 42 fl.; 6 șinice cucuruz 30 fl.; 6 stângeni lemne 36 fl.; 18 jugere pământ 90 fl.; venite cantorale 15 fl. Suma 315 fl. Terminul de alegere la 27 August.

8. **Minéd**, cu salariu în bani 100 fl.; 5 șinice grân 35 fl.; 5 șinice cucuruz 25 fl.; 5 stângeni de lemne

35 fl.; 1 măsură fasole 2 fl.; 1 juger pământ 10 fl. Suma 207 fl. Terminul de alegere la 25 August.

9. **Nădălbășci**, cu salariu în bani 180 fl.; 3 șinice grân 21 fl.; 3 șinice cucuruz 15 fl.; 5 stângeni de lemne 20 fl.; 1 măsură fasole 2 fl. Suma 238 fl. Terminul de alegere la 26 August.

10. **Ramna**, cu salariu în bani 100 fl.; 5 șinice grâu 35 fl.; 5 șinice cucuruz 25 fl.; 1 juger pământ 10 fl.; 5 stângeni lemne 20 fl.; venite cantorale 15 fl. Suma 205 fl. Terminul de alegere la 29 August.

11. **Roșia**, cu salariu în bani 120 fl.; 5 șinice grâu 35 fl.; 5 șinice cucuruz 20 fl.; 5 stângeni de lemne 40 fl. Suma 215 fl. Terminul de alegere la 16 August.

12. **Susani**, cu salariu în bani 180 fl.; 3 șinice grâu 21 fl.; 3 șinice cucuruz 15 fl.; 4 stângeni lemne 20 fl.; 1 măsură fasole 2 fl.; venite cantorale 10 fl. Suma 248 fl. Terminul de alegere la 26 Aug.

La stațiunile unde salariul nu se urcă la 300 fl. pot recurge și preparanți cari n'au absolvat încă; recurenții calificați pot conta că salariul li se va întregi până la suma de 300 fl.

Recurenții sub durata concursului se vor presenta în comună spre a se face cunoscuți alegătorilor; la tot casul și vor înainta recursele pe calea oficiului inspectorat. cerc. din Buteni (Butyin, com. Arad).

Buteni, la 12 Iuliu 1897.

Comitetele parochiale.

În conțelegere cu: **CONSTANTIN GURBAN, m. p. protopresbiter inspec. cerc. de școle.**

—□—

Pentru îndeplinirea postului de preot în a treia parochiă de cl. I-a din comuna **Șiria (Világos)** devenită vacantă pre basa ord. Ven. Cons. diecesan din Arad de dto 4/16 Iunie Nr. 2689/897, se escrie concurs nou cu termin de alegere pe ziua de **21 Septemvre (3 Octomvre) a. c.**

Recurenții sunt invitați a-și instrua recursele lor conform §-lui 15 lit. a) din „Regulamentul pentru parochii” și a-l subșterne Prea Onoratului Domnu Georgiu Popoviciu, protopresviter în Șiria (Világos) inclusive până la 19 Sept. (1 Octomvre) a. c.

Recurenții sunt poftiți a se înfășoșa în comună la sta bis. într'o zi de Duminecă ori sərbătore înainte de ziua alegerii cu 8 zile, spre a-și dovedi desteritatea în cântare, tipic și oratoriă, conform §-lui 18 din „Reg. pentru parochii.”

Cel ales e deobligat a predica totdeauna la s. liturgiă când e septemăna, mai departe alesul e îndătorat a suplini în servițiile preoteșci pre părintele protopop-paroch, în casurile când acesta e ocupat cu agendele oficiose ca protopresviter și inspector școlar.

Dat din ședința com. par. gr. or. din Șiria, dela 15/27 Iunie 1897.

Ștefan Antonescu, m. p. Vasilie Popoviciu, m. p.
președ. com. paroch. paroch, not. com. par.

Vêdut: **GEORGIU POPOVICI, m. p. protopresviter.**

—□—

Pentru stațiunea învățătorescă dela școala III. de nou înființată din comuna **Comloș (O-Szt.-Anna)** cu termin de alegere pe **15/27 August a. c.** se deschide concurs pe lângă emolumintele următore:

1) Salar anual în bani gata 300 fl.; 2) cortel liber cu grădină de 400⁰; 3) Lemne de foc pentru învățător 8 orgii, ér pentru școlă 5 orgii; 4) pentru famulariat 12 fl.; 5) pentru scripturistica 5 fl.; 6) spese de conferințe 10 fl.; 7) dela înmormântări, unde va fi poftit va căpeta 50 cr.

Recurenții trebuie să documenteze calificațiunea lor cu testimonii legale: că au absolvat preparandia cu atestat.

de calificățiune de classa II, cu atestat valid să e conducător de cor și că a format séu e capabil să formeze séu a conduce corul deja înființat, mai departe — este obligat, când este septemănar și în cas necesar să implinască cântările bisericesci în strană și cor, la cas când va înființa séu conduce corul deja esistent și va arăta progres, va mai primi un onorar anual din cassada bisericii gr. or. române din loc 50 fl.

Recurenții sunt invitați ca recursele lor bine instruate să-le suscêrnă d-lui protopresbiter tractual ca inspector școlar Georgiu Popovici, în Șiria (Világos) până la 13/25 August inclusive.

Recurenții sunt poștiți asê infătoșa în comună la sânta biserică într'o Duminecă ori sêrbătore, mai nainte de ziua de alegere cu 8 zile spre a-și arêta desteritatea în cântare și tipic.

Dat în ședința comitetului parochial gr. or. român din Comloș, (Ó-Szt.-Anna) ținută la 4 Iuliu, (22 Iunie) 1897.

Constantin Popovici, m. p. Augustin Boțoc, m. p.
președinte. not. com. par.

Vêdut: GEORGIU POPOVICI, m. p. protopresbiter.

Sê escrie pentru deplinirea postului de învățatoriu la școla confesională gr. or. rom. din comuna **Repsig**, comitatul Arad, cu termin de alegere de **30 zile** dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: a) bani gata 300 fl.; b) Cuartir și folosirea grădinei intravilane drept de pășune pentru 8 vite pe pascu comunie; c) Lemne de foc aduse în curtea școlei 10 stângeni din cari sê-va încălzi și școla; d) Spese de conferințele anuale 10 fl.; e) Paușal de scripturistica — 6 fl.; f) Unde va fi poștit la mort mic 20 cr. — la mort mare exoffo 50 cr; g) Pentru curatoratul și încăldirea școlei sê îngrigêște comuna parochială.

Recurenții vor documenta cualificațiunea lor, cu testimoniu că au absolvat cel puțin 2 clase gimnasiale, reale, sau civile, preparandiă, cu atestat de botez că sunt români greco-orientali, și decă au mai fost în funcțiune atestat despre purtarea sa morală, alesul învățatoriu va compune și conduce cor vocal, are deobligament a fi cantor în S-ta biserică.

Recurenții au a-și instrua recursele conform precum sunt poștite, și în termin legal ale trimite Domnului administrator protopresbiter, ca inspector de școle în Șe-preuș Cornel Ursuțiu.

Recurenții, sunt poștiți a-sê infătoșa în Sta biserică locală în cutare-va Duminecă sau sêrbătore, nainte de alegere cu 8 zile, pentru ai cunôșce poporu și a-și arêta desteritatea în cântare și tipic.

Alesul după-ce va funcționa 2 ani de zile ca învățatoriu, și va arêta merit pe cariera sa, va primi dela comună atestat cu care și-va putea cere întărirea sa definitivă la stațiunea învățătorească.

Repsig, la 2/14 Iunie 1897.

Simeon Cornea, m. p. Ioan Iercan, m. p.
preot și preș. comit. par. notar ad hoc.

În conțelegere cu mine: CORNEL URȘUȚIU, m. p. adm. protop. inspector școlar.

Conform ordinațiunei Verabilului Consistoriu oradan din 6/18 Iunie a. c. Nr. 745 Sc. pentru îndeplinirea stațiunei învățătorești cu individ cualificat dela școla gr. or. din **Cârpești-mici**, prin acêsta sê escrie concurs cu termin de alegere pe **6/18 August** a. c.

Emolumintele sunt: 1) În bani gata 85 fl.; 2) Grădina școlei cu un venit de 20 fl.; 3) Din 16 cubule de bucate à 5 fl., 50 fl.; 4) Din 4 stângini de lemne 40 fl. 5) Din cantorat, un venit, de 20 fl.; 6) Fên și paie, dela totă casa 20 fl.; de tot: 302 fl. 55 cr.

Doritorii de a ocupa acêsta stațiune sunt poștiți ca recursele lor ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și Ș-lui 6. Art. XVIII. din 1879. adresate Comitetului parochial din Cârpești-mici sê le trimită subscrișului protopresbiter inspector școlar în Răbăgani până inclusive la 4/16 Aug. a. c. căci celea intrate mai târziu nu sê vor lua în considerațiune; avênd recurenții în vre-o Duminecă ori sêrbătore a sê presenta în biserică din Cârpești-mici — spre a-și arêta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Răbăgani, 1/13 Iuliu 1897.

În conțelegere cu: ELIA MOGA, m. p. protopresbiterul Beiușului ca inspector școlar.

Pentru deplinirea stațiunei învățătorești dela școla de băeți din **Secceani**, (protopresbiteratul Timișorii) se eserie concurs cu termin de **30 de zile** dela prima publicare în fôia „Biserica și Școla.”

Emolumintele anuale sunt: 1) în bani gata 300 fl.; pentru conferință 12 fl.; paușal pentru scripturistica 5 fl.; 2) în naturale: 3 jughere de pământ arător, după cari sarcinile publice le va suporta alesul învățator; 32 metri de lemne; 3) dela înmormentări 50 cr., dacă se aduce în biserică 1 fl.; 4) cortel liber cu 2 chilii, cuină, cămară și grădină.

Recursele ajustate cu testimoniu de cualificațiunea prescrișă sunt a se trimite la Prea On. oficiu protopresbiteral în Fabric (Timișóra). Recurenții vor avê sê se presente în sta biserică spre a-și arêta desteritatea în cant și tipic. — Vor fi preferiți acei recurenți, cari vor dovedi că sunt apți de a conduce corul vocal.

Comitetul parochial.

Cu consensul protopresb.: Dr. TR. PUTICI, m. p. înșpector de școle.

Pentru stațiunea învățătorească dela școla gr. or. română din **Chiralău**, inspectoratul Orașii-mari sê eserie concurs cu termin de alegere pe **11/23 August** a. c.

Emolumintele socotite în bani sunt 300 fl., afară de acêsta cortel cu grădina de legumi, precum și ștôlele cantonale dela funcțiunile obveninde.

Recursele ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și Ș-lui 6 art. XVIII din 1879 adresate comitetului parochial din Chiralău, sê se trimită subscrișul în Oradea-mare până inclusive 8/20 August a. c. avênd recurenții în vre-o Duminecă ori sêrbătore a-se presenta în biserică din loc, spre a-și arêta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: TOMA PACALA, m. p. protopop și inspector școlar.

Pentru deplinirea postului de învățătore dela școla de fetețe gr. or. română din **Igris**, sê eserie concurs cu termin de alegere pe **6/18 August** a. c.

Emolumintele 1) În bani gata 200 fl.; 2) 33 Chibule grâu curat; 3) Cortel liber în natură cu una chilie, cuină și cămară; 4) Cinci florini pentru scripturistica; 5) 10 fl. pentru conferință. — Salariul și deputatul de grâu sê solvesc anticipative pe fie-care lună.

Recurenteile vor produce atestat: 1) Că sunt de religiunea gr. or. română; 2) Atestat de conduită; 3) Testimoniu de cualificațiune; 4) Atestat despre desteritatea sa în lucruri de mână.

Recursele astfeliiu provêdute au a sê subterne prin

inspectorul cercual de școle Prea On. Domn Paul Miulescu, protopop în B.-Comloș (Comitatul Torontál) comitetului parochial gr. or. român din Igrîș.

Dat din ședința comitetului parochial gr. or. român din Igrîș, la 6/18 Iuliu 1897.

Gavrila Cionca, m. p. Panaiot Boerescu, m. p.
președinte. notariu.

În conțelegere cu mine: PAUL MIULESCU, m. p. prot. ases. consist. și inspector școlar.

—□—

Pentru stațunea învățătorască dela școla gr. or. română din Șumugiu, inspectoratul Orăzii-mari se escrie concurs cu termin de alegere pe **16/28 August a. c.**

Emolumintele sunt: socotite în bani numărar 335 fl. afară de acesta cortel cu grădină de legumi, precum și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

Recursele ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1879, adresate comitetului parochial din Șumugiu, se se trimită subscrișului în Oradea-mare până inclusive 12/25 August a. c. având recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătore a-se presenta în biserica din loc, spre a-și arêta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial

În conțelegere cu: TOMA PACALA, m. p. protopop inspector școlar.

—□—

Să escrie concurs pe următoarele stațiuini învățăto-reșci din inspectoratul Orăzii-mari:

1) Chiribișiu, cu termin de alegere pe 11/23 August a. c.

2) Bogeiu, cu termin de alegere pe 12/24 August a. c.

3) Varviz, cu termin de alegere pe 12/24 August a. c.

4) Iteu, cu termin de alegere pe 13/25 August a. c.

5) Dernașóra, cu termin de alegere pe 13/25 August a. c.

6) Șușturogiu, cu termin de alegere pe 14/26 August a. c.

7) Apateul-rom., cu termin de alegere pe 15/27 August a. c.

8) Bucuróie, cu termin de alegere pe 16/28 August a. c.

9) Cotigleț, cu termin de alegere pe 16/28 August a. c.

10) F.-Oșorheiu, cu termin de alegere pe 17/29 August a. c.

11) Leșiu, cu termin de alegere pe 17/29 August a. c.

Dotățunea la fie-carele dintre stațiuinile de sus este de 300 fl. afară de cortel cu intravilan de $\frac{1}{4}$ jugăr și afară de stolele cantorale.

Recursele ajustate conform prescrișelor Stat. org. și §-lui 6 art. XVIII din 1879, adresate comitetului parochial din respectiva comună, se se trimită subscrișului în Oradea-mare cu trei zile înainte de alegere, având recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătore, a-se presenta în biserica din respectiva comună, spre a-și arêta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetele parochiale.

În conțelegere cu: TOMA PACALA, m. p. protopop inspector școlar.

—□—

Nr. 3309/1897. Plen.

Pentru deplinirea postului de protopresbiter în trac-tul B.-Ineului cu parochia centrală B.-Ineu, devenit în

vacanță prin pensionarea protopresbiterului Ioan Cornea, pe basa conclusului luat de concernintele comitet-protopresbiteral la 17/29 Maiu a. c. se escrie concurs cu termin de 35 de zile computate dela ziua ce urmêză. după prima publicare în organul oficial „Biserica și Școla.“ Emolumintele înpreunate cu acest post sunt:

I. Din parochia protopresbiterală:

a) Folosirea sesiunii parochiei protopopeșci din B.-Ineu; b) birul, și c) stolele usuete dela poporeni parochiei protopresbiterale.

II. Din protopresbiterat:

a) Birul protopresbiteral usuat; b) competența prescrișă pentru visitarea canonică și revisiunea socoților; c) paușalul usuat pentru cancelaria protopopeșcă; d) retribuția dela diecesă pentru inspecțiunea școlară și desdaunare pentru ședulele dela cununii conform conclusului sinodului eparchial.

Se obsêrvă, că pensionatului protopop Ioan Cornea, pe întrêga durată a vieții sale îi compete jumêtate din tôte venitele parochiei protopopeșci espuse mai sus, êr din retribuțiunea de sub II. d) îi compete 120 fl. v. a. la an conform conclusului acestui Consistoriu dela 12/24 August 1896. Nr. 3585/1896.

Aspiranții la acest post se avisêză a substerne în terminul indicat, la subscrișul Consistoriu recoursele lor instruite cu documentele despre cualificațiunea normată prin §-ul 53 din Stat. Org. și prin conclusul congresual Nr. 111/1888. și anume: cu documentul că posed cualificațiunea prescrișă în „Regulamentul pentru parochii“ — pentru aspiranții la parochii de clasa primă, cu atestatul de maturitate; și atestat că a împlinit cel puțin 5 ani în servițiul bisericesc sêu școlar cu succes deplin mulțami-toriu, și că prin zelul și diligența lor, s'au distins în rezultatul activității pe terenul bisericesc-școlar.

Arad, din ședința Consistoriului plenar ținută la 1/13 Iuliu 1897.

Consistoriul eparchial gr. or. rom. din Arad:

Ioan Mețianu, m. p.

Episcop.

—□—

Nr. 3082/897.

Pentru deplinirea catedrei de cant și tipic la insti-tutul pedagogic-teologic din Arad, se escrie concurs cu termin până la 6/18 Aug. 1897.

Salariul incopciat cu acêsta catedră e 800 fl. sol-vinđi din cassa consistorială.

Aspiranții la acêsta catedră se avisêză a-și asterne recoursele în terminul indicat la subscrișul Consistoriu instruite cu următoarele documinte și anume:

a) cu atestat că sunt gr. or. români,

b) cu atestat despre pregătirile anterioare; și special

c) cu atestat despre cualificațiunea și abilitatea de a propune cântările rituale și tipicul precum și despre capacitatea de a instrua tinerimea în note pentru choruri bisericesci.

Definitisarea alegêndului pôte urma numai după un an de probă.

Arad, în 1/13 Iuliu 1897.

Consistoriul Aradului:

Ioan Mețianu, m. p.

Episcop.

—□—

Urmêză în suplement.

Suplement la „BISERICA și ȘCÓLA“ Nr. 29.

Anul XXI.

Nr. 3496.

Prin acesta se publică concurs la un stipendiu diecesan de 400 fl. pentru un tiner gr. or rom. din dieceasa Aradului carele s'ar pregăti pentru cariera precețescă la facultatea teologică din Cerneuțiu.

Dela recurenți se recere: atestat de botez, atestat de paupertate și moralitate despre terminarea esamenu-lui de maturitate cu succes bun.

Recursele astfelu instruite se se asternă Consistoriului subsemnat cel mult până în 3/15 August 1897.

Arad, 1/13 Iuliu 1897.

Consistoriul Aradului:

Ioan Metianu, m. p.

Epicop.

—□—

Pe stațiunea învățătorească vacantă dela școla gr. or. română din **Hidiseinan** inspectoratul Beiușului se escrie concurs cu termin de alegere pe **28 Iuliu** (9 Aug.) a. c.

Emolumintele sunt: în bani numărar 305 fl. afară de acésta cortel precum și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

Recursele ajustate conform prescrielor Stat. Org. și §-lui 6 Art. XVIII din 1897 adresate Comitetului parochial din Hidiseinan au a-se trimite protopresbiterului inspector școlar **Elia Moga** în **Robogány** până inclusive la **26 Iuliu** (7 Aug.) având recurenții a-se presenta în biserica din loc spre a-și arêta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: **ELIA MOGA**, m. p. protopresb Beiușului.

—□—

Se escrie concurs pe stațiunea învățătorească gr. or. rom. din **Parhida**, inspectoratul Orăđii-mari cu termin de alegere pe **31 Iuliu** (12 August) 1897.

Emolumintele sunt: 1) Plata în bani 84 fl.; 2) 16 jugere pământ arătoriu 160 fl.; 3) 10 cubule bucate 40 fl.; 4) dreptul de pășunat pentru 8 vite 16 fl.; 5) venitele cantorale 35 fl.; 6) pentru școla de adulți 15 fl. — De tot 350 fl. Afară de acestea cortel în natură cu grădină de legumi, și cu supraedificatele trebuancioase.

Pentru emolumintele de sus alegândul va fi îndetorat a îndeplini și afacerile cantorale.

Se observă că contribuțiunea erarială după pământul învățătoreasc are se-o solvescă învățătorul alegând, tot- asemenea și apărare de apă, de ôre-ce venitul pământului espus mai sus e socotit după detragerea acestor dări, stând în voie liberă învățătorului alegând a-și alege ori pământul în natură, ori în bani suma de 160 fl.

Recursele ajustate conform prescrielor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1879. adresate comitetului parochial din Parhida se-se trimite subscrisului în Oradea-mare până inclusive **28 Iuliu** (9 August) a. c. având recurenții în vre-o Duminecă, ori sêrbătore a-se presenta în biserica din loc, spre a-și arêta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. protopop, inspector școlar.

—□—

Se publica concurs pentru ocuparea stațiunei învățătorești din **Padurani**, devenit vacant prin pensionarea

învățătorului **Damaschin Adam**, cu termin de alegere pe **3/15 August a. c.**

Emolumintele legate de acest post sunt: 1) În bain numărar 60 fl.; 2) 8 metri grâu prețuit 24 fl.; 3) 16 meterm. cucuruz 32 fl.; 4) 32 metri de lemne pentru școlă și învățătoriu 32 fl.; 5) 35 kilo slaină în bani 35 fl.; 6) 28 kilo sare 3 fl. 75 cr.; 7) 6 kilo lumini 6 fl.; 8) 2½ jugere pământ livadă, de sine înțeles, ca pe lângă folosirea cuarțirului de o chiliă, cuină, grajd și gradină de legumi alesul va primi dela stat restul pentru întregirea sumei de 300 fl.

Dela recurenți se recere până la alegere a-se presenta în s. biserica de aici, în vre-o Duminecă ori sêrbătore, spre a-și arêta desteritatea în cant și tipicul bisericesc. Êră recursul instruat conform legii și adresat comitetului parochial al subșterne **M. O. D. Adam Rosa** inspector școlar în **Leucușeci**; posta ultimă **Betlenháza**, comitatul **Caraș Severin**.

Padurani, în 29 Iunie v. 1897.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **ADAM ROSA**, m. p. inspector școlar.

—□—

Se publică concurs pe stațiunea învățătorească din **Cladova**, conform ordinațiunei Venerabilului Consistoriu de sub Nr. 3151, cu terminul de alegere până la **8 August a. c. n.**

Dotățiunea este: în bani gata 300 fl.; 24 metri lemne, din care se va încălđi și școla; 5 fl. scripturastică; 5 fl. conferință, cortel liber și gradină de legumi de 800 st. □.

Doritorii de a cuprinde acésta stațiune sunt avisați a și tramite recoursele lor până în terminul susindicat conform recerînțelor legii și a-se presenta în vre-o Dumineca ori sêrbătore în biserica pentru a-și constata cunoscințele în cant și tipicul bisericesc.

Recursele adresate comitetului parochial au a-se subscrerne subscrisului inspector școlar în **Leucușeci** posta ultimă **Betlenháza**, comitatul **Carașiu-Severin**. — Conducători de cor vor fi preferiți la alegere.

Cladova, la 29 Iunie st. v. 1897.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **ADAM ROSA**, m. p. inspector școlar.

—□—

Pe stațiunea învățătorească dela școla gr. or. română din **Felcheriu**, inspectoratul Orăđii-mari, se escrie concurs cu termin de alegere pe **7/19 August 1897**.

Emolumintele sunt: În bani numărar 300 fl., afară de acésta cortel cu gradină de legumi, precum și stólele cantorale dela funcțiunile obveninde.

Recursele ajustate conform prescrielor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1879 adresate comitetului parochial din Felcheriu se-se trimite subscrisului în Oradea-mare până inclusive **3/15 August a. c.** având recurenții în vre-o Duminecă, ori sêrbătore a-se presenta în biserica din loc, spre a-și arêta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. protopop și inspector școlar.

—□—

Pentru stațiunea învățătorească dela școla gr. or. română din **Sentelec**, inspectoratul Orăđii-mari se escrie concurs cu termin de alegere pe **7/19 Aug. 1897**.

Emolumintele sunt: 1) În bani numărar dela 95 numere de case câte 2 fl. = 190 fl.; 2) dela 95 numere de case câte ½ măsura bucate 47 fl. 50 cr.; 3) 16 jugere pământ arătoriu și fênaț 30 fl.; 4) lemne de încălđit 25 fl.; 5) venite cantorale 10 fl.; 6) cortel și intravilanul școlariu 15 fl. — Suma 317 fl. 50 cr.

Recursele ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1879 adresate comitetului parochial din Sentelec se se trimite subscrișului în Oradea-mare până inclusive 3/15 August a. c. având recurenții în vre-o Dumineca, ori sârbătore a-se presenta în biserica din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

In conșelegere cu : TOMA PACALA, m. p. protopop și inspector școlar.

—□—

Pe stațiunea învățătorească dela școla gr. or. româna din Chislaz, inspectoratul Orășii-mari, se escrie concurs cu termin de alegere pe 10/22 August 1897.

Emolumintele : socotite în bani fac 300 fl. afară de cortel cu gradina de legumi, precum și de stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

Recursele ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1879, adresate comitetului parochial din Chislaz, se se trimite subscrișului în Oradea-mare până inclusive 6/18 August a. c., având recurenții în vre-o Duminecă, ori sârbătore, a-se presenta în biserica din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

In conșelegere cu : TOMA PACALA, m. p. protopop și inspector școlar.

—□—

Pentru deplinirea definitivă a stațiunii vacante învățătorești din comuna Spatta — protopresbiteratul Lipovei — se escrie concurs cu termin de alegere de 30 de zile dela prima publicare, pre lângă următoarele emoluminte :

1) In bani gata 120 fl. v. a. ; 2) 20 metrii de lemne din care este a-se încălzi și sala de învățământ ; 3) 20 meți cucuruz în natură ; 4) 10 meți grâu, în natură ; 5) 4 jughere pământ ; 6) pentru scripturistica 3 fl. v. a. ; 7) pentru conferința 4 fl. v. a. ; se purtă în prospect și un ajutor sperativ de 50 fl. dela stat ori dela Venerabilul Consistoriu.

Recurenții, cari doresc a ocupa acest post, sunt avisati ca recoursele lor instruite conform dispușețiunilor în vigore, și adresate comitetului parochial din Spatta, se le substernă subscrișului protopresbiter în Lipova (B.-Lippa) până la terminul s. sindicat ; precum și a-se presenta în vre-o Duminecă ori sârbătore în sfânta biserică din Spatta, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Spatta, în 29 Iunie st. v. 1897.

Comitetul parochial.

In conșelegere cu mine : VOICU HAMSEA, m. p. protopop și inspector școlar.

—□—

Să escrie concurs pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoreșc de clasa I. dela școla gr. or. rom. din Chinez, protopresbiteratul Timișorii, cu termin de alegere pe ziua de 6/18 August a. c.

Emolumintele sunt : a) Bani gata 122 fl. ; b) 30-5 Hectolitre de grâu curat în naturale prețuit în 150 fl. ; c) 1½ juger pământ arătoriu preț. în 25 fl. ; d) gradină întra- și estravilană preț. în 5 fl. ; e) 3 orgii lemne preț. 30 fl. ; f) 5 orgii paie din care are a-se încălzi și sala de învățământ, preț., 30 fl. ; g) pașal de scripturistica 5 fl. ; h) pentru conferința 7 fl. și trăsura gratuită ; i) cortel liber cu 2 chilii, camară și grajd pentru vite ; j) cuincuenalul prescriș prin lege. — Alesul învățătoriu afară de orele de prelegeri de tote zilele va avé a ține prelegeri și cu adulții respective frecvențații orelor prescrișe din agronomia.

Reflectanții au să-și substernă recoursele, provădute cu testimoniu de cualificațiune și limba magiară, adresate comitetului parochial din Chinez — Prea On. Domn protopresbiter și inspector de școle Dr. Traian Putici — Temesvar-Fabrik. Competinții vor avé să se presente în vre-o Duminecă ori sârbătore în sf. biserică din loc, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic, însă nu în ziua alegeții. Cei capabili a conduce corul vocal, vor fi preferiti.

Din ședința comitetului parochial din Chinez, ținută în 29 Iunie (11 Iulie) 1897.

Pentru comitetul parochial :

Alesandru Crăciunescu, m. p.
paroch președ. comit. paroch.

Cu consensul ppresb. : Dr. TR. PUTICI, m. p. inspector de școle.

—□—

Să escrie concurs pe stațiunea vacantă învățătorească dela școla confesională ort. rom. din Batania, cu termin de alegere pe 15/27 Aug. 1897. pre lângă următoarele emolumente :

1) In bani numărar 315 fl. pe an, solvinđi anticipative în rate lunare ; 2) 5 orgii de lemne în preț de 60 fl., din cari se va încălzi și sala de învățământ ; 3) 10 fl. pentru curatoria școlară ; 4) 10 fl. pentru conferințele învățătorești, dacă va participa la ele ; 5) pământ arătoriu 6 și 1½ jugere catastrale cu prețul de arândă minimală 105 fl. la an ; 6) cortel liber stătătoriu din 2 chilii, culină și alte apartenente cu intravilanul și grădină în estensiune 1½ juger catastral ; 7) dela fie-care înmormântare cu ceremonii rituale 50 cr., ér dela celea mici 25 cr.

Recurenții se-și ajusteze recoursele lor cu estrasul de hotez și testimoniu de cualificațiune ; și până în 8 zile înainte de alegere se se presinte la sfânta biserică, pentru a-și afirma desteritatea în cântările bisericesci ; ér recoursele adresate comitetului parochial se le substernă oficiului protopopesc inspector școlar, adeca : Moise Bocșan protopop în Arad.

Cei apti de a conduce cor vocal vor fi preferiti la candidare. Intărirea se condiționează dela succesul esamenului la capetul anului școlastic, când va fi probă și din cântările corale.

Li se permite a recurge și preparanđilor absoluți în acest an, dacă vor fi având cualificațiunea espusă.

Batania, în 15/27 Iunie 1897.

Eutimiu Ternovan, m. p. Simeon Cornea, m. p.
preș. com. parochial. not. com. parochial.

Conșeles cu : MOISE BOCSANU, m. p. preot. insp. școl. cerc.

LICITAȚIUNE MINUENDĂ.

Pe basa rezoluțiunei Venerabilului Consistoriu eparochial dto 25 Iunie 1897 Nrul 3338/97, prin acésta se escrie concurs de licitațiune minuendă pentru renovarea edificiiului stei biserici din Murani (ppresbiteratul Timișorii). Preliminarul de spese gătít de Dl inginer Paul Rozvan, se póte vedé la oficiul parochial din Murani. Prețul de esclamaré este stabilit în suma de 1155 fl. 83 cr. Reflectanții vor avé să depună vadiul de 10%. Comitetul își rezervă dreptul de a se pronunța după licitațiunea efectuită asupra ofertelor. Terminul de licitare este fixat pe ziua de 27 Iulie (8 August) a. c. la 11 ore a. m., în școla confesională din Murani.

Comitetul parochial.

Cu scirea ppresbiterului tractual Dr. TR. PUTICI, m. p.